

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

کاهش محسوس تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹

ارزش تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۲ میلیارد یورو بوده که از این مقدار، حدود ۳۱۰ میلیون یورو مربوط به صادرات ایران به اتحادیه اروپا و ۱,۷ میلیارد یورو مربوط به واردات ایران از اتحادیه اروپا بوده است. در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ صادرات ایران به اتحادیه اروپا نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ با کاهش ۹۴ درصدی مواجه شده و ارزش واردات ایران از اتحادیه اروپا نیز ۵۴ درصد کاهش یافته است. عوامل اصلی کاهش صادرات و واردات کالایی ایران با شرکای اروپایی خود به ترتیب کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا در حوزه سوخت‌های معدنی، روان‌کننده‌ها و محصولات مرتبط و کاهش واردات ماشین‌آلات و تجهیزات حمل و نقل از اتحادیه اروپا در مدت مذکور بوده است. در میان کشورهای نیز کاهش صادرات به ایتالیا و کاهش واردات از آلمان به عنوان عامل اصلی کاهش تجارت ایران و اتحادیه اروپا طی این مدت شناخته شده‌اند.

تهیه‌کننده: طاهره کریمی دستفانی

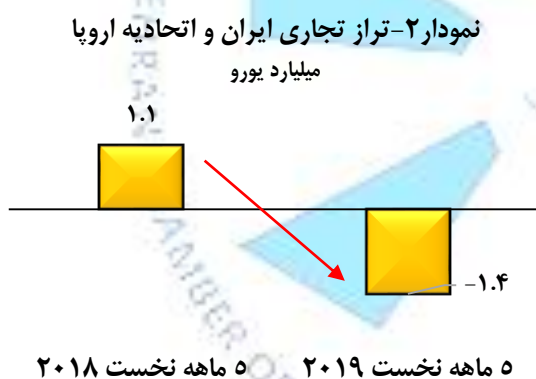
مردادماه ۱۳۹۸

تجارت ایران با اتحادیه اروپا

ارزش تجارت (صادرات و واردات) ایران و اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۲,۱ میلیارد یورو بوده که نسبت به ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۸ (۸,۷ میلیارد یورو) حدود ۷۶ درصد کاهش یافته است. تراز تجاری ایران با اتحادیه اروپا که در پنج ماهه نخست سال ۲۰۱۸ مثبت و حدود ۱,۱ میلیارد یورو بوده، در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ دارای کسری و به حدود منفی ۱,۴ میلیارد یورو کاهش یافته است. علت منفی شدن تراز تجاری ایران و اتحادیه اروپا واردات ۱,۷۵ میلیارد یورویی ایران از اتحادیه اروپا (کاهش ۵۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) و در عین حال، صادرات حدود ۳۱۰ میلیون یورویی (کاهش حدود ۹۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) ایران به اتحادیه اروپا بوده است (نمودارهای ۱ و ۲).

جدول ۱- ارزش تجارت ایران و اروپا			
شرح	۵ ماهه نخست ۲۰۱۸	۵ ماهه نخست ۲۰۱۹	رشد
صادرات ایران به اتحادیه اروپا	۴.۸۹	۰.۳۱	-۹۳.۶
واردات ایران از اتحادیه اروپا	۳.۸۰	۱.۷۵	-۵۴

منبع: Eurostat

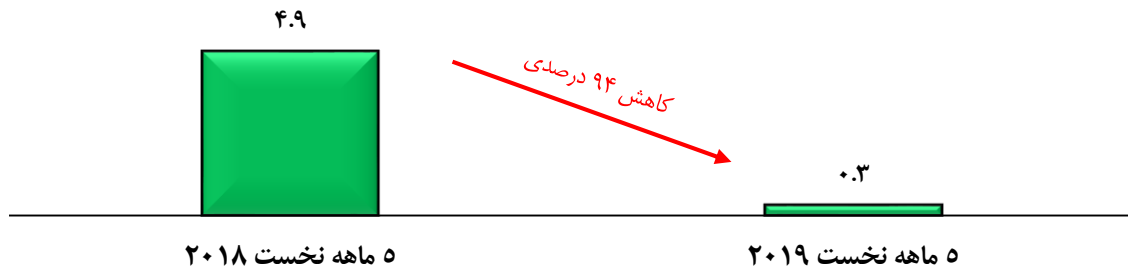

منبع: Eurostat

صادرات ایران به اتحادیه اروپا

ایران در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۳۱۰ میلیون یورو کالا به اتحادیه اروپا صادر کرده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۸ حدود ۹۴ درصد کاهش داشته است! (نمودار ۳) عامل مسلط در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه ابتدایی سال ۲۰۱۹ کاهش صادرات گروه سوخت‌های معدنی، روان‌کننده‌ها و محصولات مرتبط ایران به کشورهای اتحادیه اروپا (با سهم حدود منفی ۸۸ درصدی) بوده است. علاوه بر این، کاهش صادرات کالاهای گروه ساخت و گروه محصولات غذایی به ترتیب با سهم منفی ۲,۵ واحد درصدی و منفی ۱,۹ واحد درصدی از جمله دیگر عوامل موثر در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا بوده‌اند.

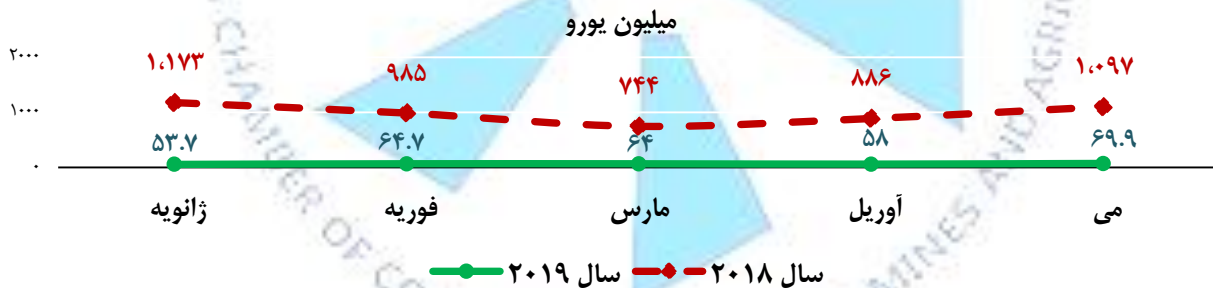
نمودار ۳- صادرات ایران به اتحادیه اروپا-میلیارد یورو

منبع: Eurostat

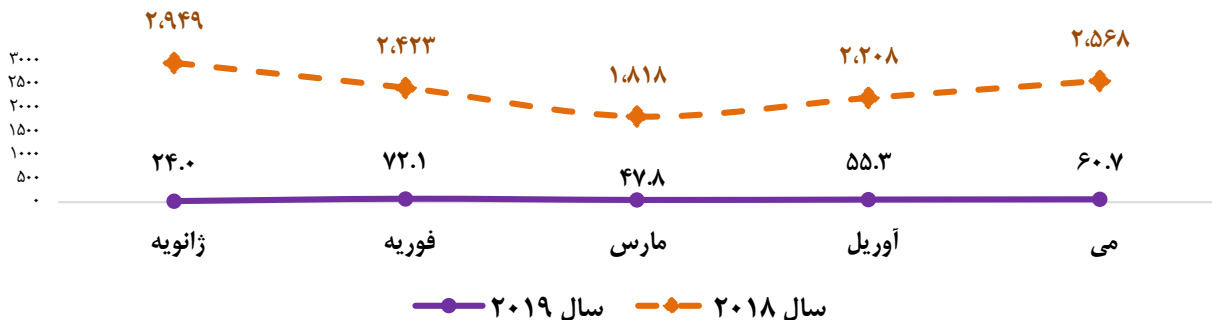
علاوه بر ارزش صادرات، مقدار صادرات کالایی ایران به اتحادیه اروپا نیز در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش چشمگیری داشته و از مجموع حدود ۱۲ میلیون تن در ۵ ماه ابتدایی سال ۲۰۱۸ به حدود ۲۶۰ هزار تن در ۵ ماه ابتدایی سال ۲۰۱۹ رسیده است (کاهش حدود ۹۸ درصدی). با توجه به کاهش بیشتر در مقدار صادرات نسبت به میزان کاهش ارزش آن به نظر می‌رسد متوسط قیمت کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است. بررسی روند ماهانه ارزشی و مقداری صادرات کالایی ایران به اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۹ و مقایسه آن با ماههای مشابه سال ۲۰۱۸ در نمودارهای ۴ و ۵ حاکی از کاهش شدید ارزش و مقدار صادرات در ماههای ابتدایی سال ۲۰۱۹ نسبت به سال ۲۰۱۸ است.

نمودار ۴- روند ماهانه ارزش صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹

منبع داده ها: Eurostat

نمودار ۵- روند ماهانه مقدار صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹-هزار تن

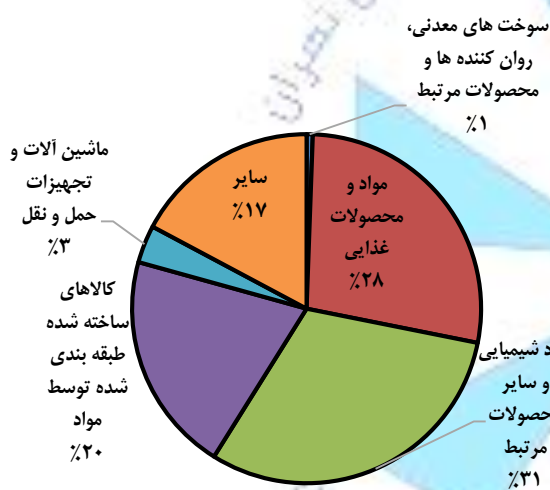
منبع داده ها: Eurostat

صادرات ایران به اروپا به تفکیک گروه های کالایی

مقایسه کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ و مدت مشابه سال قبل حاکی از تغییر قابل توجه در گروه کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در سال جاری است. به طوریکه سهم صادرات سوخت های معدنی، روان کننده ها و محصولات مرتبط از کل صادرات از ۸۸ درصد در ۵ ماهه سال ۲۰۱۸ به ۰٫۶ درصد در ۵ ماهه سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است. با کاهش سهم صادرات در گروه صادرات سوخت های معدنی در ۵ ماهه سال ۲۰۱۸، سهم صادرات در سایر گروه ها در ۵ ماهه سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است.

نمودار ۷- صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه

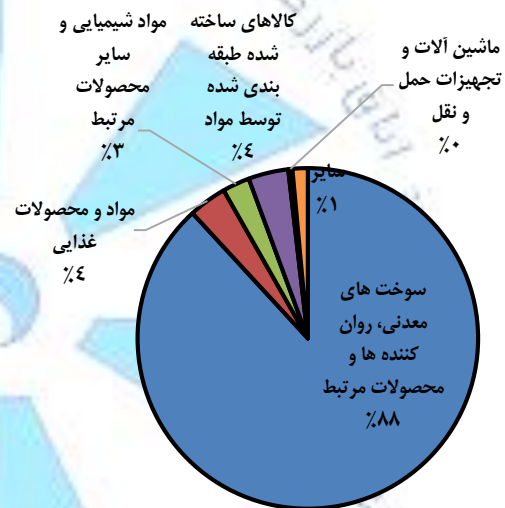
نخست ۲۰۱۹

نمودار ۶- صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه

نخست ۲۰۱۸

منبع: Eurostat

صادرات ایران به اتحادیه اروپا به تفکیک مقاصد صادراتی

چهار مقصد عمده صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹ به ترتیب ارزش صادرات ایران شامل کشورهای آلمان، ایتالیا، بلژیک و فرانسه هستند. با این حال، در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ صادرات ایران به اکثر کشورهای عضو اتحادیه اروپا (به جز ۵ کشور) کاهش یافته است. بیشترین کاهش صادرات ایران در ۵ ماهه اول سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ مربوط به کشورهای فرانسه، یونان، کرواسی و اسپانیا بوده است. همچنین موثرین عامل در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، کاهش صادرات ایران به کشورهای ایتالیا (با مشارکت حدود ۳۰- واحد درصدی)، اسپانیا (با مشارکت حدود ۱۹- واحد درصدی)، فرانسه (با مشارکت حدود ۱۷- واحد درصدی) و یونان (با مشارکت حدود ۱۶- واحد درصدی) بوده است.

در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ صادرات ایران به کشورهای بلغارستان، دانمارک، مجارستان، لاتویا و قبرس افزایش یافته است.

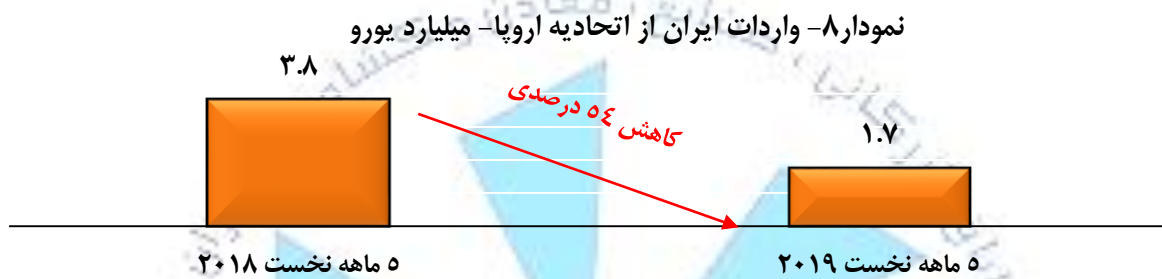
جدول ۲- مقاصد صادراتی ایران به اتحادیه اروپا				
کشورهای مقصد صادراتی ایران در اتحادیه اروپا	ارزش صادرات ایران در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیون یورو)	رشد صادرات ایران در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹ نسبت به ۵ ماهه نخست ۲۰۱۸ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)	
اتحادیه اروپا (EU28)	۳۱۰.۳	-۹۳.۶	-۹۳.۶	
آلمان	۸۵.۴	-۳۸.۲	-۱.۱	
ایتالیا	۶۳.۲	-۹۵.۸	-۲۹.۶	
بلژیک	۳۹.۳	-۰.۳	۰.۰	
اسپانیا	۲۷.۳	-۹۷.۲	-۱۹.۵	
رومانی	۱۷.۹	-۷.۰	-۰.۰۳	
بلغارستان	۱۶.۵	۱۶.۳	۰.۰۵	
فرانسه	۸.۱	-۹۹.۰	-۱۷.۲	
یونان	۷.۹	-۹۹.۰	-۱۵.۷	
انگلستان	۷.۳	-۵۲.۶	-۰.۲	
هلند	۷.۱	-۹۶.۸	-۴.۴	
اتریش	۶.۹	-۹۴.۴	-۲.۴	
لهستان	۵.۹	-۹۴.۸	-۲.۲	
سوئد	۴.۸	-۱۵.۹	-۰.۰۲	
دانمارک	۳.۶	۲۹.۴	۰.۰۲	
مجارستان	۲.۱	۴۷.۵	۰.۰۱	
اسلوانی	۱.۳	-۷۴.۹	-۰.۱	
اسلواکی	۱.۲۹	-۶۷.۶	-۰.۱	
کرواسی	۱.۱۱	-۹۸.۱	-۱.۲	
لاتویا	۱.۰۵	۷۸.۷	۰.۰	
جمهوری چک	۰.۷	-۷۹.۴	-۰.۱	
لتونی	۰.۵	-۷۹.۵	-۰.۰۴	
فنلاند	۰.۳	-۲۵.۵	۰.۰۰	
پرتغال	۰.۳	-۸۴.۴	-۰.۰۳	
قبرس	۰.۲	۱۳.۶	۰.۰۰	
استونی	۰.۱	-	-	
ایرلند	۰.۰۷	-۹۴.۴	۰.۰	
لوکزامبورگ	۰.۰۳	-۵۲.۶	۰.۰	
مالت	-	-	-	

منبع: Eurostat

واردات ایران از اتحادیه اروپا

در ۵ ماهه ابتدایی سال ۲۰۱۹ واردات ایران از اتحادیه اروپا حدود ۱٫۸ میلیارد یورو بوده که نسبت به ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۸ حدود ۵۴ درصد کاهش داشته است. مقدار واردات ایران از اتحادیه اروپا نیز در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۷۹۴ هزار تن بوده که نسبت به ۵ ماهه ۲۰۱۸ (۹۴۴ هزار تن) با ۱۶ درصد کاهش مواجه شده است. با توجه به کاهش ۵۴ درصدی ارزش واردات ایران از اتحادیه اروپا نسبت به کاهش ۱۶ درصدی مقدار واردات به نظر می‌رسد قیمت کالاهای وارداتی ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماهه سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافته است.

منبع: Eurostat

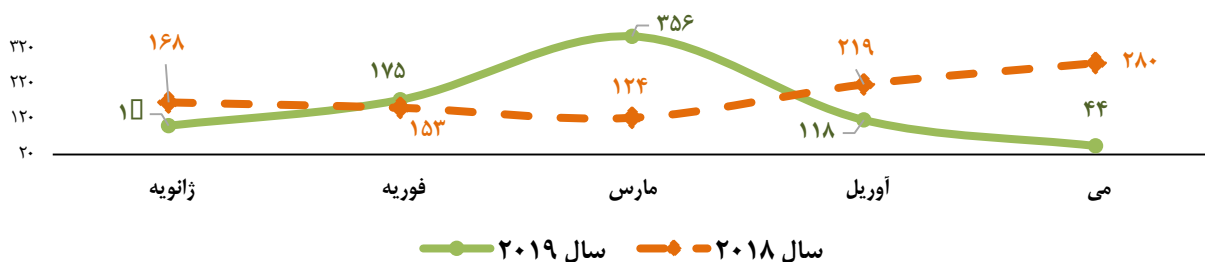
روند ارزشی و مقداری ماهانه واردات ایران از اتحادیه اروپا حاکی از کاهش شدید ارزش و مقدار واردات در ماه‌های ابتدایی سال ۲۰۱۹ نسبت به سال ۲۰۱۸ است.

نمودار ۹- روند ماهانه ارزش واردات ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماه نخست ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹

نمودار ۱۰- روند ماهانه مقدار واردات ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماه نخست ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹

- هزارتن

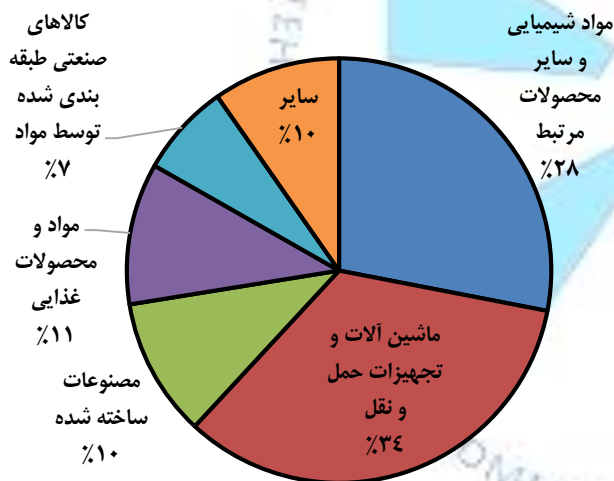
معاونت بررسی های اقتصادی

عامل مسلط در کاهش واردات ایران از اتحادیه اروپا کاهش واردات ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل ایران از اتحادیه اروپا (با مشارکت حدود ۳۶,۵ - واحد درصدی) بوده است. پس از آن کاهش واردات مواد شیمیایی و سایر محصولات مرتبط و مصنوعات ساخته شده به ترتیب با مشارکت ۵,۱- واحد درصدی و ۳,۱- واحد درصدی از دیگر عوامل در کاهش واردات ایران از اتحادیه اروپا بوده‌اند.

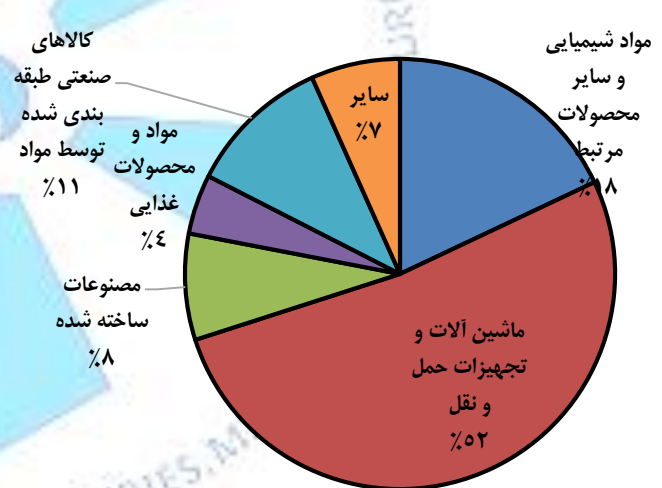
واردات ایران از اروپا به تفکیک گروه‌های کالایی

مقایسه گروه کالاهای واردات ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ و مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد سهم واردات گروه کالایی ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل و کالاهای صنعتی طبقه‌بندی شده توسط مواد در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ کاهش یافته و سهم سایر گروه‌های کالایی در مدت مذکور افزایش یافته است.

نمودار ۸- ترکیب گروه کالایی واردات ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹

نمودار ۷- ترکیب گروه کالایی واردات ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۸

منبع: Eurostat

واردات ایران از اروپا به تفکیک مبادی وارداتی

۴ مبدا عمده وارداتی ایران از اتحادیه اروپا در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹ به ترتیب ارزش واردات شامل آلمان، ایتالیا، هلند و فرانسه هستند. اما مطابق آمار جدول ۳ مشاهده می‌شود که در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ واردات ایران از اکثر کشورهای عضو اتحادیه اروپا (به جز ۲ کشور بلغارستان و قبرس) کاهش یافته است. بیشترین کاهش واردات ایران در ۵ ماهه اول سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ به ترتیب از کشورهای اسلواکی، سوئد، لاتویا و اسپانیا بوده است. همچنین موثرین عامل در کاهش واردات ایران از اتحادیه اروپا، کاهش واردات از کشورهای آلمان (با مشارکت حدود ۱۴- درصد)،

ایتالیا (با مشارکت حدود ۱۰- درصد)، فرانسه (با مشارکت حدود ۷- درصد) و هلند (با مشارکت حدود ۴- درصد) بوده است.

جدول ۳- مبادی وارداتی ایران از اتحادیه اروپا			
کشورهای مبدا وارداتی ایران از اتحادیه اروپا	ارزش واردات ایران در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیون یورو)	رشد واردات ایران در ۵ ماهه نخست ۲۰۱۹ نسبت به ۵ ماهه نخست ۲۰۱۸ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
اتحادیه اروپا (EU28)	۱,۷۴۸	-۵۴.۰	-۵۴.۰
آلمان	۵۶۰	-۴۸.۶	-۱۳.۹
ایتالیا	۲۹۱	-۵۶.۷	-۱۰.۰
هلند	۱۹۲	-۴۲.۰	-۳.۷
فرانسه	۱۳۷	-۶۵.۹	-۷.۰
بلژیک	۸۶	-۵۷.۵	-۳.۱
دانمارک	۷۱	-۲۱.۶	-۰.۵
اسپانیا	۷۱	-۷۱.۶	-۴.۷
انگلستان	۶۲	-۲۶.۸	-۰.۶
رومانی	۵۴	-۶۸.۳	-۳.۱
اتریش	۵۲	-۵۲.۷	-۱.۵
سوئد	۳۱	-۷۹.۳	-۳.۱
ایرلند	۳۰	-۴۶.۶	-۰.۷
اسلوونی	۱۹	-۱۰.۱	-۰.۱
بلغارستان	۱۷	۴۵.۶	۰.۱
لهستان	۱۷	-۵۴.۸	-۰.۵
فنلاند	۱۴	-۷۰.۰	-۰.۹
یونان	۱۱	-۶.۷	۰.۰
جمهوری چک	۱۰	-۵۷.۸	-۰.۴
مجارستان	۹	-۲۸.۱	-۰.۱
پرتغال	۵	-۵۵.۶	-۰.۲
قبرس	۳	۸۲.۵	۰.۰
کرواسی	۲	-۳۱.۵	۰.۰
لیتونی	۱	-۱۸.۹	۰.۰
اسلواکی	۱	-۸۰.۶	-۰.۱
لاتویا	۱	-۷۸.۳	۰.۰
استونی	۱	-۷۹.۴	-۰.۱
لوکزامبورگ	-	-	-
مالت	-	-	-

منبع: Eurostat